

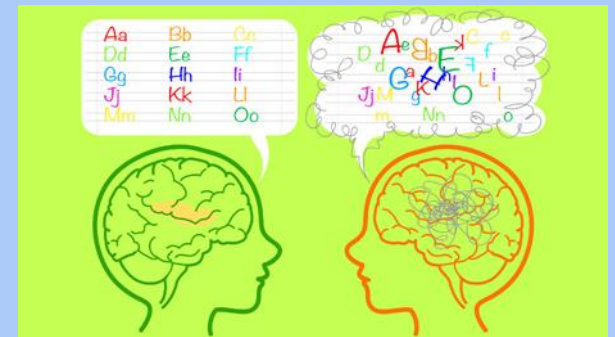

DYSLEKSJA

Autor: Natasza
Kotylak kl.7c

CO TO JEST DYSLEKSJA?

Dysleksja to schorzenie, o którym mówimy, gdy dziecko ma trudności w nauce pisania i czytania, chociaż jest do tego zdolne intelektualnie. Termin dysleksji został po raz pierwszy opisany w 1968 roku na Konferencji Neurologów. W naszym z dysleksją zmagają się około 12 proc. uczniów, więcej chłopców niż dziewczynek. Dzieci cierpiące na dysleksję nie odróżniają dźwięków ani kształtów, nie widzą również różnicy w zapisywanych cyfrach i literach, przez co w konsekwencji popełniają dużo błędów ortograficznych w jednym zdaniu. Pismo dyslektyków uważane jest za brzydkie i niewyraźne. Często takie dzieci są niesłusznie uważane za leniwe i źle oceniane, otrzymują gorsze oceny od pozostałych dzieci (szczególnie z języka z polskiego). Dysleksja to zaburzenia, które musi być poddane fachowej terapii, w innym wypadku dzieci wraz z wiekiem, zaczną mieć coraz większe problemy z uczeniem się. Dyslektycy często czują się gorsi od pozostałych i popadają w kompleksy.

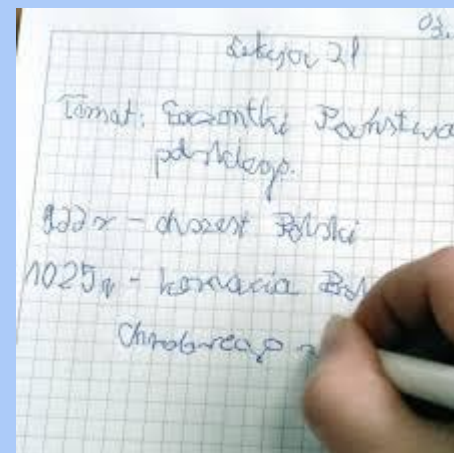

RODZAJE DYSLEKSJI

- Termin ten jest używany w dwóch znaczeniach. Pierwsze, ogólne i szerokie pojęcie to specyficzne trudności dziecka w nauce, obejmujące kilka obszarów: dysleksję, dysgrafię, dysortografię, dyskalkulię.
- Dysleksja w znaczeniu węższym oznacza trudności w nauce czytania. Dziecko myli podobnie wyglądające litery (p, b, d), przestawia głoski, pomija sylaby, czyta początek wyrazu, resztę zgaduje, tempo czytania bardzo wolne.
- Dysgrafia – litery są wielkie i niekształtne, wychodzące poza linie, dziecko myli podobnie wyglądające litery, opuszcza oraz przestawia litery i sylaby, jeden wyraz zapisuje na kilka sposobów, np. syja, szja, sja (szyja), i nie widzi różnicy.
- Dysortografia – brak umiejętności pisania pod względem poprawności ortograficznej, mimo znajomości zasad ortograficznych. Dziecko w jednym tekście pisze np. góra i gura i nie zauważa różnicy.
- Dyskalkulia to zaburzenia w nauce matematyki (trudności w nazywaniu cyfr, zapisaniu znaków, cyfr i symboli, mylenie działań np. dziecko powinno podzielić a mnoży, chociaż widzi znak dzielenia).

CZYM SIĘ OBJAWIA?

- Dysleksja rozwojowa to trudności w uczeniu się, które pojawiają się już od urodzenia. Oczywiście problem ten nie oznacza, że dziecko jest mniej inteligentne, czy nieprawidłowo się rozwija. Problem ten występuje nawet u dzieci o prawidłowym rozwoju, które potrafią w testach inteligencji osiągać bardzo wysokie wyniki.
- Jak jest rozpoznawana dysleksja u dzieci? Objawy dysleksji u dzieci pojawiają się już w wieku wczesnodziecięcym. Dysleksję rozwojową może stwierdzić psycholog dopiero u dziecka 10-letniego (4 klasa). Wcześniej można podejrzewać to zaburzenia. Już w niemowlęctwie fakt, że dziecko pomija raczkowanie, tylko od razu chodzi, może wzbudzać podejrzenia dysleksji. Pełne objawy występują we wczesnym wieku szkolnym, ale już można je zauważyć wcześniej.
- W zakresie samoobsługi dziecko w wieku przedszkolnym ma trudności w zapinaniu guzików, nie umie zawiązać sznurowadeł na kokardkę, trudność sprawia posługiwanie się nożem i widelcem,
- W zakresie sprawności ruchowej dziecko biega nieporadnie, przewraca się, nie potrafi złapać piłki, ma trudności z uczeniem się jazdy na rowerze, unika zajęć ruchowych.

DYSLEKSJA ROZWOJOWA

- Dysleksja rozwojowa to trudności w uczeniu się, które pojawiają się już od urodzenia. Oczywiście problem ten nie oznacza, że dziecko jest mniej inteligentne, czy nieprawidłowo się rozwija. Problem ten występuje nawet u dzieci o prawidłowym rozwoju, które potrafią w testach inteligencji osiągać bardzo wysokie wyniki.
- Jak jest rozpoznawana dysleksja u dzieci? Objawy dysleksji u dzieci pojawiają się już w wieku wczesnodziecięcym. Dysleksję rozwojową może stwierdzić psycholog dopiero u dziecka 10-letniego (4 klasa). Wcześniej można podejrzewać to zaburzenia. Już w niemowlęctwie fakt, że dziecko pomija raczkowanie, tylko od razu chodzi, może wzbudzać podejrzenia dysleksji. Pełne objawy występują we wczesnym wieku szkolnym, ale już można je zauważyć wcześniej.
- W zakresie samoobsługi dziecko w wieku przedszkolnym ma trudności w zapinaniu guzików, nie umie zawiązać sznurowadeł na kokardkę, trudność sprawia posługiwanie się nożem i widelcem,
- W zakresie sprawności ruchowej dziecko biega nieporadnie, przewraca się, nie potrafi złapać piłki, ma trudności z uczeniem się jazdy na rowerze, unika zajęć ruchowych.

A^	B3	C^
DJ	E≡	F=
GC	HII	I,
J	K<	L_
MV	N\	O^
P>	QO	R3
S^	T-	UJ
V /	W\	X^
Y\	Z-	

DYSLEKSJA ROZWOJOWA

- Ponadto dziecko:
  - ma trudności w nauczeniu się wierszyka na pamięć,
  - nie może zapamiętać sekwencji wyrazów, np. kolejnych pór roku czy dni tygodnia,
  - nie potrafi ułożyć układanki czy klocków według wzoru,
  - często przekręca wyrazy, np. "pasarolka" zamiast „parasolka” (sporadyczne pomyłki nie zwiastują dysgrafii),
  - ma trudności z określeniem stron: lewa, prawa,
  - myli przyimki: pod, nad, od, do itp.,
  - nie lubi rysować, rysuje nieporadnie, rysunki zawierają mało szczegółów,
  - nie potrafi uszeregować przedmiotów w zalecanej kolejności, np. od najmniejszego do największego.
  - Poza tym trudności w pisaniu wykazuje dziecko o nieustalonej lub mieszanej lateralizacji tzn. gdy używa raz jednej, raz drugiej ręki do pisania lub ma sprawniejszą np. lewą rękę i prawą nogę. Dysleksję u dziecka można też podejrzewać, gdy zacznie ono późno mówić.
- W wieku szkolnym te trudności powodują problemy w nauce. Dziecko mimo pracowitości i starań, nie osiąga dobrych wyników, zniechęca się szybko, ma poczucie "gorszości", nie lubi szkoły.

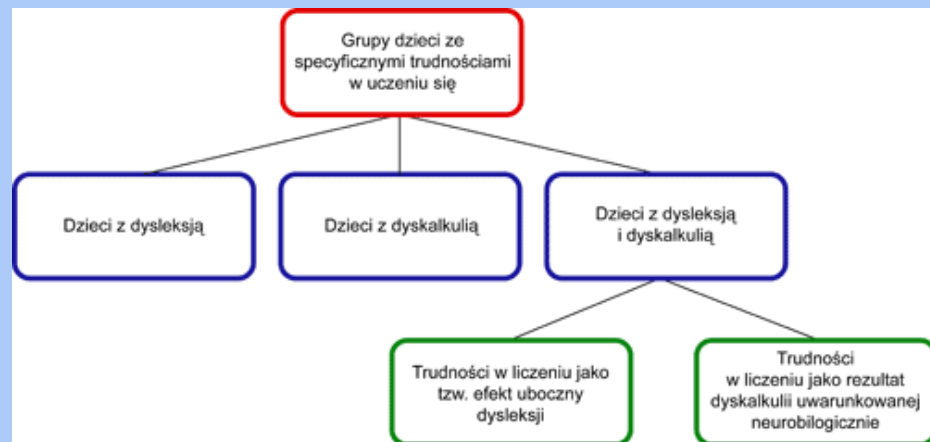
JAK SOBIE RADZIĆ Z DYSLEKSJĄ?

- W okresie przedszkolnym i wczesnoszkolnym można mówić tylko o ryzyku dysleksji, nie o specyficznych trudnościach w nauce. Mimo to już wtedy można zacząć terapię. Może to zrobić osoba przeszkolona, najczęściej jest to pedagog lub psycholog. Natomiast nie wolno dziecka karać za brak postępów, trzeba zauważać i nagradzać najmniejsze sukcesy, dodając dziecku wiary we własne siły. Terapia zmniejsza trudności w nauce, ale dyslektykiem pozostaje się do końca. Należy z dzieckiem pracować nad ortografią. Różnego rodzaju składanki oraz puzzle pomagają rozwijać syntezę wzroku. Warto ćwiczyć z dzieckiem koordynację oka i ręki, dziecko w tym celu może palcem, a potem mazakiem obrysowywać kontury wzoru. Zaleca się również posługiwanie językiem, np. wydzielanie głosek ze słów czy dzielenie wyrazu na głoski. Logopedzi podczas terapii ćwiczą nie tylko aparat mowy, ale również angażują do ćwiczeń ciało dziecka. Wykonuje się na przykład tzw. ruchy naprzemienne, czyli dziecko prawym łokciem dotyka uniesionego lewego kolana, i na odwrót. Zanim jednak wdrożona zostanie gimnastyka, dziecko powinno się rozluźnić i zrelaksować. Oprócz ćwiczeń istotne znaczenie ma również dieta - nie powinna ona zawierać dużej ilości słodczy oraz tłuszczów zwierzęcych.
- **WAŻNE.** Pamiętaj, że nie da się całkowicie wyeliminować dysleksji u dziecka, można ją jednak w pewnym stopniu zredukować. Potrzebna jest systematyczna praca z dzieckiem, samo wkuwanie regułek ortograficznych na pamięć jest niewystarczające.

JAK SOBIE RADZIĆ Z DYSLEKSJĄ?

- Inne przykładowe ćwiczenia dla dyslektyków:
- 1. Opowiadanie historii widocznej na obrazkach.
- 2. Dobieranie poszczególnych części do całości.
- 3. Rysowanie obrazków z pamięci.
- 4. Wyszukiwanie w tekście tej samej litery.
- 5. Dobieranie w pary identycznych obrazków.
- 6. Ukrywanie innych słów znajdujących się w wyrazach, takich jak np. kotwica, słońce, waleń.
- 7. Gra w scrabble.
- 8. Gra w domino obrazkowe.
- 9. Usuwanie z tekstu niepotrzebnych wyrazów.

Główka to mała [ ]
Sówka to mała [ ]
Stój, bo ja też tu [ ]
Nie bój się, bo i ja się nie [ ]

stoje boję głowa sowa

JAK SOBIE RADZIĆ Z DYSLEKSJĄ?

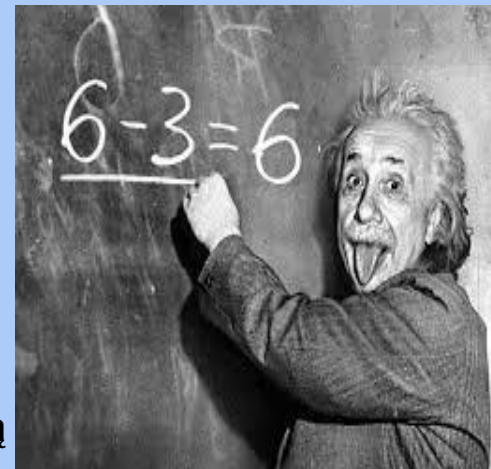
- Obecnie ludzie są bardziej świadomi na temat tego czym jest dysleksja. Również dzieci są o wiele szybciej diagnozowane niż dawniej. Wiele dorosłych osób, które mają problemy z czytaniem i pisaniem, nigdy wcześniej nie słyszało o zaburzeniu jakim jest dysleksja. Bardzo często są oni niestety nieświadomi tego, że mają jakiś problem. Nieleczona dysleksja w życiu dorosłym prowadzi do wielu problemów, np. niskiej samooceny, agresji, wycofania się ze społeczeństwa czy zaburzeń w zachowaniu. Świadomi dorośli często próbują ukryć swoją przypadłość, ponieważ zwyczajnie wstydzą się popełnianych błędów. Niestety diagnostyka dysleksji u dorosłych jest bardzo trudna.
- Objawy dysleksji u dorosłych
- Chociaż najbardziej korzystne jest wczesne rozpoznanie dysleksji, to nigdy nie jest za późno na pomoc. Jednak jak już wcześniej wspomniano diagnostyka tego problemu u osób dorosłych jest większym wyzwaniem. Specjaliści zwykle dokładnie analizują historię genealogiczną dorosłego pacjenta, aby doszukać się dowodów dysleksji występującej w rodzinie, padają również pytania na temat lat szkolnych. Objawy dysleksji u dorosłych są bardzo zbliżone do tych występujących u dzieci. Są to:
  - kłopoty w rozwiązywaniu zadań matematycznych,
  - kłopoty z czytaniem (również na głos),
  - trudności w rozumieniu żartów lub tzw. idiomów,
  - problemy w odróżnianiu strony prawej od strony lewej.

SŁAWNI LUDZIE Z DYSLEKSJĄ

■ Albert Einstein

Uważany za najbardziej wpływowego fizyka XX wieku został okrzyknięty naukowcem wszech czasów, m. in. dzięki swojej teorii względności. Dysleksja sprawiła, że późno nauczył się mówić, czytał dopiero od 9 roku życia, miał problemy z pisaniem i zapamiętywaniem informacji w szkole. Z powodu trudności związanych z dysleksją dwa razy stracił posadę nauczyciela. Nie przeszkodziło mu to jednak przejść do historii jako wybitny umysł.

■ Charles Darwin

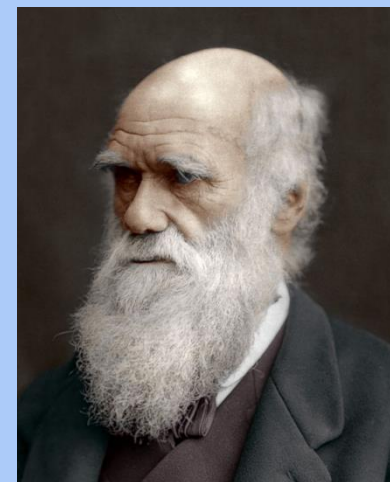
Stworzona przez niego teoria ewolucji przyczyniła się od radykalnej zmiany w postrzeganiu świata naturalnego. Zawdzięczamy mu naukową rewolucję, która wpłynęła na wszystkie dziedziny wiedzy i światopogląd ludzi.

■ Leonardo da Vinci

Malarz, architekt, wynalazca, odkrywca, pisarz, matematyk... Długa jest lista specjalności, w których da Vinci wiele osiągnął. Dzisiaj pamiętamy go przede wszystkim jako geniusza, który dał nam Mona Lisę, Damę z Łasiczką czy koncepcję helikoptera.

■ Isaac Newton

Znany wszystkim twórca zasad dynamiki, prawa powszechnego ciężenia, prawa ruchu i mechaniki klasycznej zapoczątkował rewolucję naukową, dowodząc kopernikańskiej teorii heliocentryzmu. Legenda głosi, że w szkole radził sobie średnio, dlatego wolał spędzać czas pod jabłonią, gdzie odkrył grawitację.

SŁAWNI LUDZIE Z DYSLEKSJĄ

■ Henry Ford

Jeździsz samochodem? Podziękuj za to Fordowi. To on zrewolucjonizował produkcję aut i przyczynił się do tego, że szybko stały się one dostępne dla „zwykłych śmiertelników”. Jest przykładem na to, jak pasja może zamienić się w życiowy sukces i (przy okazji) zmienić świat.

■ Nelson Rockefeller

Dziś nazwisko Rockefeller to niemal synonim bogactwa. Najbardziej znany z rodu – Nelson – zasłynął dzięki swoim umiejętnościom politycznym. Był dyslektykiem i jednocześnie gubernatorem stanu Nowy Jork, wiceprezydentem Stanów Zjednoczonych, autorem kilku książek, a także kolekcjonerem sztuki.

■ Winston Churchill

Wybitny polityk, mówca, strateg. Został premierem Wielkiej Brytanii w trudnym okresie II wojny światowej. Należał do „Wielkiej Trójki”, z którą uczestniczył w najważniejszych, międzynarodowych konferencjach, o których do dziś dzieci uczą się w szkołach, bo tam ważyły się losy ówczesnego świata. Za swoje wielotomowe opracowania historyczne o obu wojnach światowych został nagrodzony literacką Nagrodą Nobla.

■ Hans Christian Andersen

Nigdy nie nauczył się pisać poprawnie. Jego manuskrypty zawierają wiele błędów charakterystycznych dla dysleksji. A mimo to większość z nas wychowało się na jego bajkach. To Andersen dał nam „Brzydkie kaczątko”, „Dziewczynkę z zapałkami” czy „Calineczkę”. Był również autorem wielu utworów dla dorosłych.

■ Walt Disney

Disney to wizjoner, który stworzył największą dziś korporację mediową świata. Przede wszystkim jednak jest ojcem najpiękniejszych, kultowych postaci dla dzieci, które uszczęśliwiają kolejne pokolenia najmłodszych i nie tylko.

SŁAWNI LUDZIE Z DYSLEKSJĄ

■ Steven Spielberg

Kto z nas nie płakał na I.T., nie przeżywał Listy Schindlera i nie zachwycał się Parkiem Jurajskim? Spielberg to wybitny reżyser, scenarzysta i producent, który wywołuje w widzach najgłębsze emocje w doskonałym wykonaniu. Odznaczony Medalem Wolności za wkład w kulturowe dziedzictwo Stanów Zjednoczonych.

- Wśród sławnych osób cierpiących na dysleksję warto wspomnieć również Thomasa Edisona, Pabla Picassa, Andy Warhola, Johna Lennona, czy Agathe Christie. Można nauczyć się żyć z dysleksją, dzięki odrobinie samodyscypliny i ćwiczeniom. Dzisiaj istnieją skuteczne narzędzia i terapie, które pomagają diagnozować i walczyć z dysleksją od najmłodszych lat. Warto zadbać o swój rozwój, by niezależnie od wieku móc wyrównać swoje szanse.

**DZIĘKUJĘ
ZA UWAGĘ**

